
Onderwerp	Samenwerkingsovereenkomst glasvezel KPN
Portefeuillehouder	De heer C.A.M. van Bokhoven

Aanleiding / voorgeschiedenis

In februari 2020 is een marktconsultatie gehouden waarbij verschillende glasvezelpartijen zijn uitgedaagd om met een voorstel te komen om onze hele gemeente van glasvezel te voorzien. Uit de vijf partijen die een voorstel hebben ingediend is DELTA Fiber Netwerk geselecteerd. KPN heeft na de gemiste marktconsultatie contact met ons gezocht. In vervolg daarop is ook met KPN overleg gevoerd om tot afspraken over de aanleg van glasvezel te komen. Dat leidt nu tot dit voorstel om ook met KPN een overeenkomst te sluiten over de aanleg van glasvezel in onze gemeente. De formele overeenkomst wordt met de Netwerk Exploitiemaatschappij B.V. afgesloten, Een BV van KPN waar de exploitatie van glasvezelnetwerken aan huishoudens is ondergebracht.

Feitelijke informatie

Met KPN is overleg gevoerd om tot afspraken te komen over de aanleg van glasvezel. Het bedrijf heeft daarbij gevraagd de leges- en de degeneratiekosten¹ te beperken voor toezicht en degeneratie.

Degeneratiekosten

Onder normale omstandigheden wordt gebruik gemaakt van de degeneratietarieven conform het model van de VNG. KPN wijst op het feit dat er meer dan 240 kilometer aan graafwerkzaamheden moet worden uitgevoerd, waarbij naast Vlijmen en Drunen ook de kleinere (onrendabele) kernen moeten worden voorzien van glasvezel. Het gebruikte degeneratietarief past niet bij de dichtheid van het netwerk en tracés van deze lengte. Daarom heeft KPN een alternatief aanbod gedaan inclusief een jaar garantie op het geleverde werk.

Leges

In de huidige tarieventabel van de legesverordening staan de tarieven voor het in behandeling nemen van een aanvraag/melding in verband met het verkrijgen van instemming of vergunning omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.4 Telecommunicatiewet, artikel 4, eerste lid, Algemene verordening ondergrondse infrastructuur (AVOI) gemeente Heusden en artikel 2:11 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

De Telecommunicatiewet geeft aan u, als eigenaar van openbare gronden in de gemeente, een coördinerende rol voor deze werkzaamheden en voor sommige daarvan kunnen legeskosten in rekening worden gebracht.

Onder de legesheffing vallen onder meer de volgende activiteiten:

- overleg met de aanvrager over tijd, plaats en werkwijze van de werkzaamheden;
- opstellen (verkeerskundige) adviezen;
- (technisch) beoordelen van het werk en onderzoek naar de status van het werk;
- eventueel overleg met andere grondeigenaren;
- coördinatie en afstemming met overige werken in de openbare ruimte;
- administratieve handelingen van de gemeente en overige kosten (vergaderkosten, reiskosten, personele kosten, kosten van bijhouden van (geautomatiseerde) bestanden etc.).

¹ Degeneratiekosten zijn de kosten voor de gemeente door de vermindering van de kwaliteit en/of duurzaamheid van de verharding of andere gemeentelijke eigendommen, die wordt veroorzaakt door (graaf)werkzaamheden onder verhardingsconstructies en andere voorzieningen

Normaliter is het niet toegestaan om af te wijken van de vastgestelde tarieven in de legesverordening. Het toepassen van een hardheidsclausule biedt de mogelijkheid dit wel te doen.

Onze gemeentelijke legesverordening kent met artikel 11 een hardheidsclausule:

“Als strikte toepassing van deze verordening zou leiden tot onvoorziene onbillijkheden van overwegende aard kan het college van burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in deze verordening”.

Hieruit volgt dus dat u in het voorkomende geval bevoegd bent om de hardheidsclausule in artikel 11 van de legesverordening toe te passen.

De geldende legestarieven zijn hoofdzakelijk afgestemd op werkzaamheden voor aanleg van een netwerk op korte tracés. Bij strikte toepassing van de tarieventabel bedragen de legeskosten voor KPN meerdere honderdduizenden euro's. De toezichts- en coördinatiewerkzaamheden die nodig zijn voor aanleg van een netwerk kunnen, volgens KPN, als deze projectmatig worden ingestoken, fundamenteel worden beperkt. Om een inschatting te maken van de werkelijke kosten is door de gemeente een projectbegroting gemaakt, inclusief o.a. toezicht, bouwvergaderingen en vergunningverlening. Voor toezicht en coördinatie worden volgens de projectbegroting meer uren voorzien dan een fulltimer. De toezichthouder zal er op toezien dat de aanleg conform afspraak gebeurt en na afronding alles in de oorspronkelijke staat wordt teruggebracht. De werkelijk gemaakte uren en daarmee samenhangende kosten worden op basis van nacalculatie verrekend.

Om de aanleg van glasvezel in vesting Heusden mogelijk te maken is afgesproken dat de diepteligging wordt beperkt tot 40 cm in plaats van de gebruikelijke 60 cm.

Gestart wordt in Drunen-Elshout. Vervolgens worden Vlijmen-Nieuwkuijk en Haarsteeg aangelegd. Tot slot volgen Oudheusden en Vesting-Heusden (Herpt wordt binnenkort door MiddenBrabantGlas van glasvezel voorzien). In een periode van anderhalf tot twee jaar wordt zo de gehele gemeente van glasvezel voorzien.

Afweging

Om alle inwoners van de gemeente, die nog geen glasvezel hebben, van glasvezel te voorzien en een alternatief te bieden naast DELTA Fiber, is een tegemoetkoming in de legestarieven en/of de degeneratiekosten gewenst. Deze tarieven zijn relatief hoog en gebaseerd op kortere afstanden in kernen waarbij veel herstraatwerk is gemoeid. Daarnaast wordt in de overeenkomst met KPN op een vergelijkbare manier van de leges- en degeneratiekosten afgeweken als bij DELTA Fiber en Midden-BrabantGlas.

Degeneratie

Het alternatieve voorstel voor het aanpassen van de degeneratiekosten met een garantie van een jaar op het geleverde werk, is een aannemelijk en aanvaardbaar alternatief. Zeker omdat het doel een gebiedsdekkende verglazing van de gemeente is, waarbij zonder voorafgaande vraagbundeling (een voortraject waarbij zoveel mogelijk inwoners een abonnement moeten afsluiten) in één bouwstroom Drunen-Elshout, Vlijmen-Nieuwkuijk-Haarsteeg en Oudheusden-Vesting Heusden van glasvezel wordt voorzien.

Leges

Het voorstel om op basis van een projectbegroting en werkelijk gemaakte kosten de legeskosten te berekenen is een aannemelijk alternatief. Zeker omdat de werkelijk gemaakte uren en daarmee samenhangende kosten op basis van nacalculatie worden verrekend met KPN.

Gezien het vorenstaande is een concept van een overeenkomst opgesteld waarin het voorstel van KPN is opgenomen. Het voorstel is om deze overeenkomst met KPN over de aanleg van

gebiedsdekkend glasvezel in de gehele gemeente te sluiten en hierbij gebruik te maken van de hardheidsclausule in artikel 11 van de legesverordening.

Verder wordt voorgesteld om wethouder Van Bokhoven te machtigen de overeenkomst met KPN namens de gemeente te ondertekenen. Tot slot wordt voorgesteld om de raadsleden te informeren over de te sluiten overeenkomst met KPN met de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Inzet van middelen

De baten en lasten van kabels en leidingen zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting 2021 en verder. De nu op basis van de overeenkomst in rekening te brengen leges en degeneratievergoeding zijn lager dan bij een strikte toepassing van tarieventabel. Op basis van de huidige planning zullen de leges in 2021 in rekening gebracht worden. De degeneratievergoeding wordt zoals in de samenwerkingsovereenkomst (art 3.3) vastgelegd per kwartaal (mogelijk in opgeleverde fases) in rekening gebracht. Deze bedragen kunnen bij de bestuursrapportage aanleiding zijn om de ramingen aan te passen. Aangezien op nacalculatie wordt gewerkt, is het wel van belang dat er vanaf het begin een interne urenregistratie plaatsvindt.

Voor toezicht en coördinatie worden volgens de projectbegroting meer uren voorzien dan een fulltimer in circa anderhalf jaar. Van deze uren komen naar schatting 80% voor rekening van onze toezichthouder kabels en leidingen en 20% voor de coördinator kabels en leidingen. Deze capaciteit is niet beschikbaar binnen de huidige formatie. Er zal dus tijdelijke formatie moeten worden geworven of ingehuurd. De bedoeling is gebruik te maken van een flexibele inzet om te voorkomen dat de kosten gemaakt worden voordat duidelijk is wat en wanneer uitgevoerd gaat worden. De kosten van inhuur kunnen naar verwachting worden gedekt door meeropbrengsten van de leges.

Risico's

Vanwege het algemeen economisch en maatschappelijk belang dat met dit initiatief wordt nagestreefd en omdat het niet de bevoordeling van een ondernemer betreft, maar een redelijke en billijke toepassing van kostentoerekening, is van eventuele ongeoorloofde staatssteun geen sprake.

Verder is het onduidelijk of de nu berekende degeneratievergoeding toereikend zal zijn voor onderhouds- en herstelkosten van straatwerk in de toekomst. Gezien de vele kilometers graafwerk is de kans groot, dat voor schade in straatwerk en verhardingen die ontstaat door de werkzaamheden, onvoldoende voorraad reservemateriaal beschikbaar is. Dit materiaal moet dan worden aangeschaft en dat kan tot onvoorziene extra kosten leiden. Bezwaar van een concurrent kan niet worden uitgesloten, maar gezien de vergelijkbaarheid van de overeenkomsten verwacht onze huisadvocaat hier geen probleem. Met de NEM BV (KPN) sluiten we een overeenkomst met een gerenommeerde partij waarbij te verwachten valt dat zijn hun betalingsverplichtingen en afspraken met betrekking tot onderhoudstermijn nakomen.

Procedure / vervolgstappen

Wanneer u een besluit neemt overeenkomstig dit voorstel, wordt de overeenkomst ondertekend en de bijgevoegde raadsinformatiebrief toegestuurd aan de raadsleden. De burgemeester kan wethouder C.A.M. van Bokhoven machtigen namens de gemeente de overeenkomst met KPN te ondertekenen. (concept-machtiging bijgevoegd).

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 20 april 2021

besloten:

- de bijgevoegde overeenkomst te sluiten met KPN over de aanleg van gebiedsdekkend glasvezel in Drunen-Elshout, Vlijmen-Nieuwkuijk-Haarsteeg en Oudheusden-Vesting Heusden;
- hierbij gebruik te maken van de hardheidsclausule in artikel 11 van de legesverordening;
- de raadsleden hierover te informeren met de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H.J.M. Timmermans